

DZIENNIK NARODOWY

Generał czeski wobec Siczy

Kto proteguje Ruś Podkarpacką

HUSZT, 22.1. W ciągu dnia wczorajszego odbyły się po wsiach i miasteczkach Rusi Podkarpackiej zebrania protestacyjne przeciwko mianowaniu gen. Prehala ministrem karpatoruskim. Zebrania te organizowała rada narodowa oraz przyjaciele Wołoszyna w miejscowości Izie. Ludność wypowiedziała się po stronie nowomianowanego ministra. Fakt ten wywołał wiele komentarzy w kołach zbliżonych do Wołoszyna, które przypisują to agitacji czeskiej.

Zajścia w Izie są z oburzeniem komentowane przez organ Wołoszyna „Nowa Swoboda”.

PRAGA, 22.1. Premier Beran wezwał nowomianowanego ministra karpatoruskiego gen. Prehala do Pragi. Gen. Prehala ma przedstawić sprawę z przebiegu rozmów, które przeprowadził z Wołoszynem i Revayem.

Równocześnie gen. Prehala ma wziąć udział w obradach rządu centralnego w poniedziałek i wtorek.

Przedmiotem tych obrad będzie sprawa udziału Rusi Podkarpackiej w czeskosłowackich instytucjach centralnych.

Obrady te zakończone zostaną posiedzeniem gabinetu czeskosłowackiego w środę 25 b. m.

PRAGA, 22.1. Poseł R. P. w Pradze Papee podjął w M. S. Z. Czecho-Słowacji ostrą interwencję przeciwko uniemożliwianiu pracy konsulatowi polskiemu w Sewluzsju na Rusi Podkarpackiej.

Przedstawiciel Polski domagał się zapewnienia konsulatowi polskiemu w Sewluzsju bezpieczeństwa i swobody pracy.

Podobną interwencję podjął kierownik konsulatu R. P. w Sewluzsju u rządu Rusi Podkarpackiej. Interwencja ta podjęta została na skutek nowego incydentu, jaki wydarzył się w Sewluzsju. Rząd praski przyrzekł zbadanie i wyswietlenie incydentu.

W tych dniach rozpoczęły się na Rusi Podkarpackiej kursy inżynierskie „karpackiej Siczy”. Wykładają fachowcy i oficerowie „karpackiej Siczy”.

Młodzież na Rusi Podkarpackiej do lat 18-tu należy do harcerstwa, zwanego po ukraińsku „Plast”.

Od 18 lat zostaje wcielona do organizacji obrony narodowej „karpacka Sicz”.

Premier Podkarpackiej Rusi, Wołoszyn, udzielił ostatnio bardzo wiele wywiadów. Jeden z ostatnich został udzielony „Li-

dowym Nowinom” w Pradze.

W wywiadzie tym dr. Wołoszyn stwierdził, że „on sam nie ma żadnego uprzedzenia do Rosjan, sam mówi bardzo dobrze po rosyjsku, lecz to nie jest jeszcze przyczyną, ażeby stał się renegatem ukraińskiego narodu”.

Jak donosi biuro prasowe rządu karpatoruskiego, rząd rumuński mianował sekretarza legacyjnego Cardeanu konsulem ge-

neralnym w Huszcie (Chust'cie).

W Wyrzysku, w Wielkopolsce, wychodzi pismo niemieckie „Grenzland - Bote”.

W ostatnim, niedzielnym, numerze przynosi artykuł p. t. „Karpato - Ukraina — Europy najmłodszy kraj”.

W długim artykule autor ilustruje wysiłki Ukraińców, aby nowy ten kraj był zdolny do życia. Żydzi — pisze — czynili

Nowe pismo w Warszawie p. t. „Rzeczpospolita”

W najbliższych dniach zacznie w Warszawie wychodzić nowe pismo p. t. „Rzeczpospolita — gazeta codzienna”. Wydawcą pisma będzie p. Alojzy Przeździecki. Mające natomiast wychodzić „Nowiny polskie”, o czym niedawno pisaliśmy, nie wyjdą.

Obrót pism i druków między Polską a Litwą

W najbliższych dniach zakończone będą rokowania między Polską a Litwą o wprowadzeniu obrotu polsko-litewskiego pismami i drukami.

Istnieje tendencja, aby porozumienie to objęło możliwie szeroki zakres pism, wychodzących w Polsce i Litwie, nie tylko dzienników, ale także czasopism.

Prchala konferuje z Wołoszynem

PRAGA, 21.1. Czeskosłowackie biuro prasowe donosi z Husztu, że nowomianowany minister rządu Rusi Podkarpackiej gen. Prehala odbył dziś dłuższą rozmowę z premierem Wołoszynem.

W rozmowie wzięli również udział oficer łącznikowy ministerstwa Obrony Narodowej ppłk. sztabu generalnego Lukas oraz adiutant gen. Prehala Koroptwa.

Nowy rząd belgijski Koalicja trzech stronnictw

BRUKSELA, 21.1. Około północy rekonstrukcja rządu belgijskiego została zakończona. Nowo utworzone teki Sprawiedliwości i Rolnictwa zostały obsadzone przez przez dwóch członków stronnictwa katolickiego.

Ministerem Sprawiedliwości mianowany został były członek parlamentu, van Divoet, ministrem Rolnictwa zaś — senator d'Aspromont Lynden.

Sielanka gdańska Kara za polskie powitanie

Na terytorjum W. M. Gdańska znajduje się wioska o pięknym nazwisku, której nie wymieniamy. Do ucznia szkoły niemieckiej w tej miejscowości przychodzi jeden z Polaków, by od jednego z uczniów odebrać list dla siebie.

Przybyły prosi nauczyciela o wywołanie danego ucznia z klasy, co dany nauczyciel niemiecki czyni. Uczeń wychodzi z klasy i zakłopotany obecnością nauczyciela, nie wie, jak się odezwać do przybyłego.

Nauczyciel wówczas krzyczy na ucznia:

„No, co masz teraz powiedzieć”. Chłopiec milczy, spogląda nieufnie na nauczyciela i wreszcie mówi: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Przybyły poważnie odpowiada: „Na wieki, wieków, Amen”. Tu niemiecki nauczyciel dochodzi do szafu i krzyczy: „Jak śmiesz na

tem świętym miejscu używać tego rodzaju pozdrowienia. Czy nie wiesz, jakiego pozdrowienia masz używać? Marsz do klasy z powrotem!”.

Za chwilę wraca chłopczyzna, wyciąga jedną rękę do góry i szeptem

mówi „Heil Hitler” i wręcza list. Nie na tem koniec tej sielanki wiejskiej. Chłopczyzna wraca do klasy, a po lekcjach przychodzi do domu porządnie zbity.

Takie bywają „sielanki” na wsi gdańskiej.

Wyniki polowania Nowe trójporozumienie

RZYM, 22.1. „Giornale d'Italia” donosi o zamierzonej zawarciu paktu nieagresji i przyjaźni pomiędzy Jugosławią a Węgrami, zapowiadając zarazem, iż zostaną poczynione kroki celem poprawy stosunków pomiędzy Węgrami a Rumunją, w której to sprawie Włochy i Jugosławię miały zaproponować swe pośrednictwo.

Włochy zaofiarowały Jugosławię kredyty w sumie półtora miljarda lirów, które będą zużyte na dostawę uzbrojenia.

„Giornale d'Italia” pisze w związku z tem, iż podróż min. Ciano do Białogrodu, mimo, iż nie posiada charakteru oficjalnego, obfituje w owocne wyniki.

Karkołomne pociągnięcia

Co mówi City o dymisji dr. Schachta

LONDYN, (Telegram własny). Dymisja dr. Schachta ze stanowiska prezydenta Banku Rzeszy zaskoczyła koła angielskie. Podkreślają tu, że nastąpiła ona w czasie pertraktacji w sprawie finansowania emigracji żydowskiej z Niemiec i bezpośrednio po spotkaniu z p. Montagu Normanem prezydentem Banku Anglii.

Istnieje wersja, że dymisja prez. Schachta stoi w związku z niepowodzeniem jego ostatniej misji londyńskiej. Powszechnie uważają, iż jest ona dowodem krytycznego stanu finansów niemieckich i oznacza zwycięstwo radykalnych żywiołów hitlerowskich, nad kierunkiem „umiarkowanymi”, reprezentowanym przez Schachta.

Fakt, że stanowisko prezydenta Banku Rzeszy objął dotychczasowy minister gospodarki Funk, interpretowany jest w Londynie jako zapowiedź jeszcze większego wzmocnienia ekspansji gospodarczej Niemiec na Balka-

ny. Min. Funk jest bowiem twórcą układów handlowych z Turcją i Jugosławią oraz wyznawcą orientacji bałkańskiej.

Wczoraj rano ukazał się zresztą jego artykuł, wykazujący, iż rynki bałkańskie powinny zastąpić Niemcom rynek Stanów Zjednoczonych, które odnoszą się nieprzychylnie do importu z Rzeszy. Giełda londyńska zareagowała na wiadomość o dymisji Schachta silną zniżką, która dotknęła przede wszystkim papiery niemieckie i austriackie. Przy zamknięciu kursy te uległy jednak nieznacznej poprawie.

Panują tu obawy co do dalszego rozwoju stosunków gospodarczych z Berlinem, przyczem przypominają okoliczność, iż w Niemczech zamrożonych jest jeszcze około 40 milionów L „krótkoterminowych” kredytów angielskich.

Spodziewane wzmocnienie ekspansji handlu zagranicznego Niemiec uważane jest za silny argu-

ment, przemawiający za słusnością opublikowanego wczoraj memorandum przemysłu angielskiego, który domaga się pomocy dla eksportu brytyjskiego, szczególnie na tych rynkach, gdzie napotyka on na konkurencję subwencjonowanego eksportu niemieckiego.

Komentarze prasy angielskiej wskazują na to, że należy się obecnie spodziewać w Niemczech karkołomnych pociągnięć finansowych, którym Schacht sprzeciwiał się stanowczo. Ponieważ kanclerz Hitler nie chce się zgodzić na dalsze pogorszenie losu klasy pracującej przez zwiększenie podatków, a obstaje równocześnie przy kolosalnych wydatkach na zbrojenia i roboty publiczne, przeto wysuwa się obawa inflacji.

Obieg pieniężny wzrósł w Niemczech w r. 1938 o przeszło 30 proc. Dr. Schacht uważa, iż dalsze jego zwiększanie doprowadzi musi do katastrofy.

Sfery gospodarcze pełne są pesymizmu i uważają, iż dymisja Schachta oznacza zupełnie zerwanie z metodami ekonomicznymi.

LONDYN, 22.1. (Tel. wł.). Z Berlina donoszą, iż w najbliższych dniach spodziewana jest dymisja ministra finansów Schwerin-Krosigka, który jest człowiekiem, o poglądach zbliżonych do dr. Schachta. (R.)

Niełaska kapitana

LONDYN, 22.1. Tel. własny. Wiadomość o nominacji kpt. Wiedemanna konsulem generalnym Niemiec w San Francisco komentowana tu jest jako rodzaj wygnania politycznego i dalsze zwycięstwo skrajnego skrzydła hitlerowskiego. (R.)

— Delegat rządowy do spraw ewakuacji oświadczył, iż zostanie niezwłocznie zarządzona ewakuacja 100.000 mieszkańców Madrytu.

— Za zgodą Francji Stany Zjednoczone organizują transatlantyczną komunikację lotniczą.

Smutna sława polskich dróg
Nie wystarczy budować — trzeba konserwować
(Patrz artykuł wstępujący na str. 3-4)

Cała Polska pije PIWO OKOCIMSKIE

PONIEDZIAŁEK
Hidofensa
Ws. sl. 7.30. Z. 16.03.

TEMPERATURY W CZERAZSZE
Temperatura o godz. 7-ej wynosila
5 st. na slasku Cieszyńskim do
st. na wschodzie.

POGODA NA DZIS
W dzielnicach wschodnich pogodnie,
na pozostalym obszarze kraju chmur-
z z rozpozdeniami. Dalejze obniza-
nie sie temperatury, postepujace od
wchodu kraju. Slabnace wiatry poho-
dowo-wschodnie.

W teatrach
Teatr Wielki: „Harnasie”.
Teatr Narodowy: „Grube ryby”.
Teatr Polski: „Maskarada”.
Teatr Nowy: „Temperamenty”.
Teatr Nowy: „Zwywy ladunek”.
Teatr Lenina: „Madame Sans Gene”.
Teatr Malickiej (Karowa 18): „Poprostu
Miguelia de Unamuno.
Teatr Malickiej (Marsz 8): „Pani Bo-
zar Marja Malicka.
Teatr Ateneum: „Dziweczyna z lasu”.
Teatr Kameralny: „Dom wartosci”.
Teatr Garmelowa: „Gwiazdka w Studjo”.
Teatr Garmelowa: „Gwiazdka w Studjo”.
Teatr Garmelowa: „Gwiazdka w Studjo”.
Teatr Garmelowa: „Gwiazdka w Studjo”.

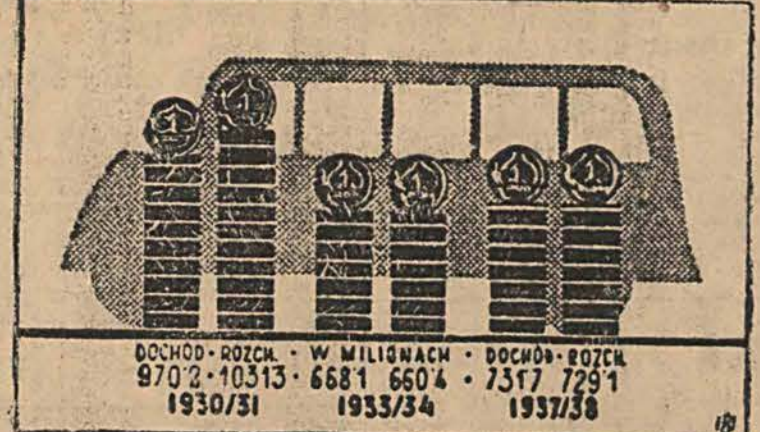
W kinach
„Zebrał w purpurze”.
„Ludzkie serce”.
„Albion Antonia”.
„Serce matki”.
„Cyganka”.
„Bitwa na Broadwayu”.
„Kapryśna ekspedjentka”.
„Mi-
szki”.
„Walka o szczyt”.
„Wzniecie bez krat”.
„Prawo kobiety”.
„Indyjski grobowiec”.
„Parafia św. Andrzeja”.
„Pasatarka”.
„Złotowłosa”.
„Lokaj jaśnie pan”.
„Rapedzia”.
„Kalif Bagdadu”.
„Tambora”.
„Sztangia”.
„Dama na
godnie”.
„Powrót o światle”.
„Działalność i zawsze”.
„Mi-
lunek”.
„Zapomniana melodia”.
„Dwaj rywale”.
„Halka”.
„Miłość na
„Bedzie lepiej”.
„Królowie me-
„Brawura”.
„Tyran” i 5 milionów szuka spad-
„Świat mówi o nas”.
„Lu-
„Alarm”.
„Serce moje należy do Ciebie”.
„Subretka”.
„Pani Wawrzyn”.
„Profesor Wilczur”.
„Alot rodzice rozwodzą się”.

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIE
„POBWIANIA SABINEK”
„Buffo” (Mokotowska 73) gra do-
raz „Porwanie Sabinek”.
„Porwanie Sabinek”.
„Porwanie Sabinek”.

NOWY TRIUMF EICHLEROWY
W „MADAME SANS GENE”
„Szaleń-
Irena Eichlerówna odniosła nowy
teatr „Madame Sans Gene” na scie-
teatr „Cielniwego”. Krytycy wyrażają
teatr „Cielniwego”. Krytycy wyrażają
teatr „Cielniwego”. Krytycy wyrażają

FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ
konto w P.K.O. 42.000

Dochody i wydatki samorządów

Lata depresji gospodarczej nie omiynęły
z natury rzeczy miast, powiatów i gmin.
Od roku budżetowego 1930-31, kiedy wy-
datki i dochody samorządu terytorjalnego
były najwyższe znacząco stały się spad-
dek, który swój punkt najniższy, a zara-
zem zwróty osiada w roku 1933-4. Od te-
go roku można zaobserwować stałą chęć
nieznaczna poprawie sytuacji finansowej
związki samorządowych.

Premiery filmowe

„Powrót o światle” (Kino Palladium)

Rzecz osnuta na noweli Vicki Baum
„Od szóstej do szóstej”. Pomyślnie bardo
filmowy, choć nie brak w nim
taniego efekciarstwa, które cechuje mar-
nierz Vicki Baum. Młodziutka, naiwna
i piękna żona zaradawcy małej
stacjki w Thyay wyjeżdża o 6-ej ra-
no do Budapesztu, żeby podjąć nie
wielki spadek po ciotce. Ma wsiadę te-
go samego dnia do pociągu o 6-ej wie-
czorem, ale spóźnia się, zostaje na noc
w Budapeszcie i przeżywa serię przy-
god, podobnych do koszmarnego snu.

Upły w Australji i Brazylji

Udary słoneczne

Nie mogą mieszkańcy północnej
półkuli zbyt narzekać na zimno.
Gorzej dzieje się Sybrakom, którzy...
też wytrzymują zimno 56 stopniowo-
wego mrozu. Najgorzej jednak czują
się mieszkańcy Brazylii i zachodniej
Australji, gdzie ludzie padają wsku-
tek uderu słonecznego.
W Rio de Janeiro zmarło trzech lu-
dzi w Australji, w prowincji Nowej
Zelandji padło 21 osób. Po kilkudnio-
wych upałach, jakich nie pamiętają

Niedźwiedzie z puszczy Białowieskiej postrachem ludności

W 1937 r. wypuszczono na wol-
ność w Parku Narodowym w Biał-
owieży 3 jednoroczne niedźwiedzie
sprowadzone z Rosji Sowieckiej o-
raz jednego starszego niedźwiedzia
z nadleśnictwa Rzepichów. Jak
stwierdził Instytut badawczy lasów
państwowych, utrzymanie tych nie-
dźwiedzi w puszczy, wobec prawdo-
podobnie zbytznego ich oswojenia
z ludźmi w okresie pobytu w Ros-
ji, w dużym stopniu zawiodło.
Niedźwiedzie niemal od pierwszych
dni po wypuszczeniu wykazywały
tendencję zbliżenia się do wiosek,
powodując w następstwie nieunik-
nione szkody w dobytku chłopskim,
a nawet wypadki z ludźmi. Niedź-
wiedzie stały się postrachem za-
równo chłopów, jak i turystów. W
rezultacie chłopci zabili dwa niedź-
wiedzie, zaś dwa pozostałe wywie-
ziono do Ogrodu Zoologicznego w
Warszawie.
W puszczy pozostały w 1938 r.
tylko dwa niedźwiedzie, które unika-
ły ludzi, trzymając się w niedo-
stępnych miejscach.

Brak tłuszczów i owoców w brunatnym państwie

Okazuje się, że zamieszczone swego
czasu w „Voelckischer Beobach-
ter” wypowiedzi na temat dalszych
trudności w zaopatrywaniu Niemiec
w tłuszcz i owoce przez ministra
Darre, znalazły całkowite potwier-
dzenie pod koniec 1938 roku.
Spółczy tłuszczów jest nadal w
dużej mierze uzależnione od dowo-
zów zagranicznych, a zastąpienie

Ze świata muzyki

„Pani X” - Opera

Minęło już chyba za trzydzieści lat
od czasu, kiedy świetnie napisany me-
lodramat Aleksandra Bissona ukazywał
się kolejno na wszystkich niemal scenach
europejskich. Podziwiano żręczną,
ładną francuską, budowę sztuki, a nie-
jedną łza wzruszenia padła na widowi-
nie pod wrażeniem tragicznych przeżyć
bohaterki, której rola pociągała naj-
lepsze artystki, jako doskonałe pole
popisu. Można też było się spodziewać,
że prędzej, czy później znajdzie się
kompozytor, który ten dramat prze-
robi na operę. Taki Puccini byłby z
tego zrobił niewątpliwie jeden ze swych
majstersztuków.
Skoro to jednak się nie stało, za-
brał się do tego p. Marco Frank, kom-
pozytor wiedeński, zresztą zupełnie nam
nieznany, i napisał coś, co nazywa
się operą, ale właściwie operą nie
jest. A nie jest nią najniżej nie
dlatego, że część tekstu jest mówio-
na (prawie cały akt trzeci), bo prze-
cież nawet w „Carmen” recytowały,
tak zresztą potem dorobione przez
Guirauda, były przez Bizeta wpro-
wadzone, jako tylko mówione. Jeżeli
„opera” p. Franka robi wrażenie
jakieś amfibijne muzyczne - dramatycz-
nej, to z tego przedewszystkiem powo-
dów, że nie widzi się tu żadnej logi-
cznej zasady, dlaczego ten epizod jest
śpiewany, a tamten mówiony, a co
ważniejsze, nie wyczuwa się muzycz-
nego kasperatywu w całości dzieła, nie

Advertisement for KOWALSKINA medicine, claiming to cure various ailments including headaches and colds.

Advertisement for Radio programs, listing broadcast times for various shows like 'Pani X' and other theatrical pieces.

Advertisement for a film or event, mentioning 'Chcemy' and 'FLoty Wojennej'.

Advertisement for 'Pani X' opera, providing details about the performance and the composer.

Advertisement for a radio program featuring operatic performances, including details about the repertoire and the performers.

